

KARIERA BEZ BARIER

“Kariera bez barier”

Wsparcie uczniów, w szczególności tych ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami, w przygotowaniu do tranzycji na rynek pracy.

Rzeczpospolita
Polska

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

INSTYTUT BADAŃ
EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

Instytut Badań Edukacyjnych – Państwowy Instytut
Badawczy

ul. Górczewska 8, 01-180 Warszawa

+48 22 241 71 00 | ibe@ibe.edu.pl | www.ibe.edu.pl

CELE PROJEKTU

GŁÓWNY CEL

* wsparcie uczniów, w szczególności tych ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami, w przygotowaniu do tranzycji na rynek pracy. Projekt ma na celu zwiększenie ich szans na skuteczne wejście na rynek pracy poprzez rozwijanie kluczowych kompetencji oraz umiejętności wymaganych w zmieniającym się środowisku zawodowym.

SZCZEGÓŁOWE CELE

- * podniesienie jakości procesów kształcenia i wychowania w szkołach ponadpodstawowych, aby lepiej przygotować uczniów do przyszłej kariery zawodowej.
- * wsparcie nauczycieli, doradców zawodowych oraz specjalistów szkolnych w rozwijaniu umiejętności niezbędnych do pracy z uczniami, w tym z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- * pobudzenie aktywności szkół w zakresie budowania pozytywnych wzorców opieki, nauki i wychowania, z uwzględnieniem przygotowania uczniów do funkcjonowania na rynku pracy.

Dobrostan osób uczestniczących – wartością dla nas jest poczucie każdej zaangażowanej osoby, że realizacja projektu szanuje i uwzględnia jej zasoby i potrzeby. Wierzymy, że na dobrostan składa się szczególnie zaufanie, poczucie sensu pracy, bycie wysłuchanym, poszanowanie godności każdej osoby. Rozwiązania i działania podejmowane w projekcie wynikają z wsluchania się w te potrzeby. Wartością jest też dla nas dobrostan zespołu, który ma być sumą pojedynczych oczekiwań.

Systematyczność – tylko wytrwała praca nad kompetencjami powoduje dojście do mistrzostwa w danej dziedzinie zespołu lub poszczególnej osoby. Wartością dla nas jest wypracowanie tych rozwiązań, aby trwale zmieniły one sposób pracy w poszczególnych szkołach/placówkach.

Systemowość – wierzymy, że głęboka zmiana w kulturze pracy szkoły może zajść tylko wówczas, gdy zaangażuje się w nią społeczność szkolna w jak najszerszy, możliwy dla siebie, sposób. Działania te powinny obejmować wszelką działalność placówek: zajęcia dydaktyczne, pozalekcyjne, warsztaty, praktyki, spotkania z Rodzicami, Rady pedagogiczne, spotkania z Pracodawcami itp. Podejście to zakłada również, że szkoła to wspólnota uważnych dorosłych skupionych na rozwijaniu umiejętności młodych osób. To gotowość na współpracę, komunikację, uczenie się od siebie nawzajem, na tworzenie bezpiecznych więzi, które wzmacniają proces uczenia się.

Odwaga i odpowiedzialność – wierzymy, że szkoła jest miejscem, w którym rozwijają się talenty, pasje i możliwości. Aby do tego doszło należy poświęcić dodatkowy wysiłek na nowe doświadczenia. Będziemy zachęcać osoby uczestniczące do poszukiwania sposobów pracy, jakimi jeszcze nie pracowali, szukania rozwiązań, które są innowacyjne dla danego nauczyciela lub placówki w poczuciu odpowiedzialności za przyszłość uczących się tam uczniów i uczennic.

Współdziałanie – dążymy do tego, aby rezultatem działań realizowanych w projekcie było tworzenie środowiska sprzyjającego wspieraniu wszystkich uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami, w kształtowaniu kompetencji i umiejętności istotnych dla transycji na rynek pracy. Dlatego ważne jest budowanie sieci współpracy wychodzącej poza obszar szkoły, w tym zaangażowanie przedsiębiorców, instytucji rynku pracy czy innych podmiotów i instytucji z otoczenia szkoły w tworzenie modeli transycji. Istotne jest także inicjowanie współpracy między szkołami w różnych regionach w zakresie dzielenia się wiedzą i dobrymi praktykami.

Unikatowość – każda szkoła i placówka mają swoją historię pracy, swoje zasoby i obszary rozwoju. Chcemy zapraszać szkoły do eksperymentowania w oparciu o swój indywidualny program pracy, z poszanowaniem dotychczasowych dokonań oraz otwartości na wprowadzanie zmian, ale również z otwartością na różnorodne doświadczenia i rozwiązania.

Wartości projektu

ZAŁOŻENIA PROJEKTU

Projekt jest częścią szerszej inicjatywy „**Kariera bez barier**”, realizowanej w ramach programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „**Za życiem**” i finansowanej z dotacji Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Działania w projekcie są skierowane do szkół podstawowych i ponadpodstawowych i obejmują różne grupy odbiorców: nauczycieli, uczniów, rodziców, specjalistów szkolnych oraz przedstawicieli lokalnych pracodawców.

Projekt przewiduje współpracę z podmiotami zewnętrznymi, takimi jak poradnie psychologiczno-pedagogiczne, placówki doskonalenia zawodowego oraz branżowe centra umiejętności, co ma na celu kompleksowe wsparcie szkół w realizacji założeń projektu.

Projekt zakłada włączenie i aktywną współpracę ze szkołami, które będą korzystać z już dostępnych zasobów, takich jak narzędzia cyfrowe i aplikacje edukacyjne, w celu wprowadzenia nowatorskich rozwiązań dydaktycznych.

Projekt realizowany będzie w roku szkolnym 2025/2026 – od maja 2025 do czerwca 2026 r.

Przewidziane Działania w szkołach

Rekrutacja Szkół:

Proces rekrutacji szkół do projektu będzie realizowany w wybranych województwach, tj. pomorskie, podlaskie, kujawsko – pomorskie, warmińsko – mazurskie, mazowieckie i lubelskie. W ramach tego działania zostanie zrekrutowanych 30 szkół ponadpodstawowych, w których uczą się uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. W każdym województwie Operator Wsparcia rekrutuje pięć szkół:

- jedno liceum ogólnokształcące;
- jedno technikum;
- jedną szkołę branżową I stopnia;
- jedną szkołę przysposabiającą do pracy;
- pięta szkoła w danym województwie do wyboru przez OW: liceum, technikum lub szkoła branżowa I stopnia.

➤ **Przygotowanie do współpracy:**

Po rekrutacji szkół zostaną podpisane umowy współpracy między szkołami a Operatorem Wsparcia (OW). Każda szkoła wyznaczy koordynatora szkolnego odpowiedzialnego za realizację projektu i zespół projektowy składający się z:

- przedstawiciela Dyrekcji szkoły,
- doradcy zawodowego lub osoby pełniącej jego rolę (psycholog/pedagog/wychowawca),
- dwóch nauczycieli ds. metody pracy na lekcji (innowacje),
- dwóch nauczycieli ds. pracy metodą projektu (projekty uczniowskie),

a OW zapewni wsparcie mentora.

➤ **Diagnoza i Plan wsparcia:**

W ramach projektu zostanie przeprowadzona diagnoza potrzeb każdej ze szkół, która obejmie diagnozę wśród uczniów i uczennic, wywiady z dyrekcją, warsztaty diagnostyczne.

W każdej szkole Mentor poprowadzi stacjonarny warsztat diagnostyczny trwający minimum 5 godzin, przeznaczony dla około 25 nauczycieli ze szkoły. Podczas spotkania zostanie przeanalizowana dotychczasowa działalność szkoły w obszarze przygotowania uczniów do wejścia na rynek pracy oraz określone zostaną potrzeby placówki niezbędne do dalszego rozwoju w tym zakresie.

Na podstawie wyników diagnozy opracowany zostanie Plan Wsparcia Szkoły na warsztacie diagnostycznym, który będzie obejmował szczegółowy harmonogram działań dostosowanych do specyficznych potrzeb danej placówki oraz będzie zgodny z założeniami i wartościami projektu.

➤ **Wsparcie Mentora:**

Dyrekcja szkoły oraz zespół projektowy otrzymają wsparcie mentorskie, przez cały okres realizacji projektu, poprzez:

- stały i bieżący kontakt z osobą koordynującą projekt po stronie szkoły (szkolnym koordynatorem),
- przygotowanie przy udziale nauczycieli z każdej szkoły planu działania dla szkoły, sposobów i wskazówek co do realizacji działań oraz ich ewaluacji,

- organizację szkoleń i warsztatów skierowanych do nauczycieli, dyrekcji, doradców zawodowych i specjalistów ze szkół objętych wsparciem, w tym przeprowadzenie w każdej szkole warsztatu poświęconego diagnozie oraz warsztatu ewaluacyjnego na zakończenie projektu,
- zaplanowanie i przeprowadzenie w każdej szkole konsultacji (superwizja zajęć, doradztwo, mentoring itp.), prowadzonych stacjonarnie lub online, dla nauczycieli biorących udział w projekcie w wymiarze 3 h na osobę.

MODEL KOMPETENCJI I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW DLA TRANZYJCJI NA RYNEK PRACY

FINANSOWANIE W RAMACH ZAPANIA ZLECONEGO,
Z DOTACJI MINISTERSTWA EDUKACJI NARODOWEJ.

Szkolenia dla nauczycieli:

W ramach projektu organizowane są szkolenia dla nauczycieli, które mają na celu podniesienie ich kompetencji oraz wprowadzenie nowoczesnych metod dydaktycznych. Szkolenia obejmują m.in.:

- udział dwóch nauczycieli w dwudniowym stacjonarnym szkoleniu z metod pracy na lekcji (innowacje) wspierających kształcenie kompetencji uczniów wg *Modelu Kompetencji i Umiejętności dla tranzykcji na rynek pracy*,

- udział dwóch nauczycieli w dwudniowym stacjonarnym szkoleniu z pracy metodą projektu (projekty uczniowskie),
- udział przedstawiciela Dyrekcji szkoły w dwudniowym stacjonarnym szkoleniu z pracy metodą projektu (przedstawiciele Dyrekcji szkoły otrzymują oddzielny moduł),
- udział szkolnego doradcy zawodowego w stacjonarnym szkoleniu z Metody Bilansu Kompetencji,
- udział 12 nauczycieli z Rady Pedagogicznej w szkoleniu online nt. tranzycji uczniów na rynek pracy.

UWAGA:

SZKOŁY PRZYSPOSABIAJĄCE DO PRACY: liczebność grup w poszczególnych działaniach będzie dopasowana do możliwości szkoły – ustalimy ją wspólnie na etapie rekrutacji.

Działania dla uczniów:

W ramach projektu uczniowie wezmą udział w wielu działaniach, które obejmują:

- indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym (doradca zawodowy rekrutuje, zgodnie z *Regulaminem rekrutacji uczniów na konsultacje z doradcą zawodowym*, 15 uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi) w wymiarze 3 godziny na ucznia (45 na szkołę)
W przypadku szkół przysposabiających do pracy doradca zawodowy po szkoleniu i w konsultacji ze szkołą może zdecydować o zakresie wykorzystania godzin z tej puli, np. 1 h na uczennicę/uczniaw + 30 h zajęcia warsztatowe/ wyjście z młodzieżą lub z uczennicą/ucniaw w roli trenera pracy itp. albo inne konfiguracje.
- innowacje pedagogiczne wprowadzane na zajęciach przedmiotowych z uczniami objętymi działaniami doradcy zawodowego (wprowadzanie nowych, kreatywnych metod nauczania dostosowanych do potrzeb uczniów),
- projekty uczniowskie (pozalekcyjne działania w zespołach nad konkretnym projektem, podczas którego uczniowie rozwijają kompetencje kluczowe i umiejętności społeczne; dwie grupy po minimum 20 uczniów, w tym uczniów z SPE, w pierwszej kolejności objętych doradztwem zawodowym),
- dwa dodatkowe działania, które pomogą w kształtowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej uczniów, tj.: „Moje Portfolio” i „Ścieżki sukcesu – Nasza inspiracja”.

➤ **Działania dla rodziców:**

W ramach projektu OW we współpracy z nauczycielami, dyrekcją i uczniami przeprowadzi w szkole dwa działania skierowane do minimum 15 rodziców/opiekunów uczniów z SPE (zakłada się, że w pierwszej kolejności w działaniach powinni uczestniczyć rodzice uczniów biorących udział w indywidualnych spotkaniach z doradcą zawodowym). Rodzaj działań oraz sposób realizacji zostaną opracowane podczas warsztatu diagnostycznego oraz określone w Planie Wsparcia.

➤ **Działania z pracodawcami:**

W ramach projektu OW we współpracy z nauczycielami, dyrekcją i uczniami przeprowadzi w szkole trzy działania z pracodawcami dla minimum 25 uczniów, w tym z SPE (zakłada się, że w pierwszej kolejności w działaniach powinni uczestniczyć uczniowie biorący udział w indywidualnych spotkaniach z doradcą zawodowym), ukierunkowanych na lepsze przygotowanie ich do wejścia na rynek pracy. Rodzaj działań oraz sposób realizacji zostaną opracowane podczas warsztatu diagnostycznego oraz określone w Planie Wsparcia.

➤ **Monitoring i ewaluacja w szkołach:**

Szkoła jest odpowiedzialna za regularne monitorowanie realizacji działań oraz raportowanie postępów do OW.

Na zakończenie udziału szkoły w projekcie Mentor przeprowadzi co najmniej 5-godzinny stacjonarny warsztat ewaluacyjny, skierowany do około 25 nauczycieli ze szkoły. Spotkanie będzie okazją do podsumowania dotychczasowych działań placówki, refleksji nad wdrażaniem *Modelu Kompetencji i Umiejętności wspierających transzycję uczniów na rynek pracy*, w tym uczniów z SPE, oraz wypracowania rekomendacji na przyszłość.

➤ **Finansowanie:**

W ramach projektu OW przewiduje wsparcie finansowe, zgodnie z zasadami finansowania, dla:

- projektów uczniowskich realizowanych w szkole,
- działań dla rodziców/pracodawców/dodatkowych działań OW,
- w postaci wynagrodzenia dla Dyrektora szkoły i zespołu projektowego.

➤ **Dokumentacja do wypracowania przez zespół projektowy:**

Zespół projektowy, realizując poszczególne działania, podzieli się swoim doświadczeniem poprzez opracowanie następujących materiałów:

- opisu dobrej praktyki innowacji pedagogicznej,
- opisu dobrej praktyki projektu uczniowskiego lub scenariusza projektu uczniowskiego,
- opisu studium przypadku doradztwa zawodowego,
- opisu dobrej praktyki dyrekcji szkoły związanej z realizacją zadań w projekcie.

➤ **Działania Upowszechniające:**

Projekt zakłada organizację konferencji i innych inicjatyw mających na celu wymianę doświadczeń między szkołami uczestniczącymi w projekcie. Upowszechnianie dobrych praktyk wypracowanych podczas realizacji projektu, które będą mogły być wdrażane w innych szkołach i placówkach edukacyjnych, jest szansą dla szkoły na podzielenie się efektem i czerpanie z doświadczeń innych.